

ROMANIA EROICA

Revistă pentru promovarea românismului

Director :
Ion Colfescu-Delaturda

A P A R E L U N A R

Redacția și Administrația
București, Str. Antim 19
Telefon 3.25 59**CAPITALUL UMAN**

Prima problemă care se pune pentru noi e de a cunoaște puterile cu cari ființa noastră se încrucișează în decursul existenței și de a ni le face propice. În decursul veacurilor și al mileniilor omenirea a ajuns, prin inteligența și munca sa, să-și creeze instrumentele necesare progresului ei.

Dar, în virtutea acestei inteligențe, omul nu-și dă seama, nu deosebește întotdeauna instrumentul de progres de cel de distrugere. Războiul gigantic prin care trecem e o dovadă vie despre acest adevăr.

S'au creat deopotrivă instrumente de progres, ca și de nimicire. Omul, nepătrunzând în ordinea imanentă a lucrurilor, la izvoarele lor generatoare, ia adesea răul drept bine și binele drept rău și fabrică cu frenezie instrumente pentru propria sa distrugere.

În virtutea inteligenței care ne animează nu putem pătrunde dincolo de lumea materială, adică la izvoarele generatoare ale tuturor lucrurilor. De aci toată orbirea noastră.

Pentru a înlătura această rătăcire fatală nu avem decât un singur mijloc: să ne întoarcem privirile dela lumea din afară înspre lumea noastră interioară, să căutăm a ne cunoaște pe noi înșine.

Cu toate că s'au făcut atâtea încercări în trecut, de către elementele de elită ale diferitelor popoare, de a le întoarce privirile înspre interior, omul a rămas totuși ființa cea mai puțin cunoscută și studiată, dintre toate obiectele de cunoștință ce-1 steteau înainte.

Captat de lumea din afară, omul nu și-a dat seama că izvoarele de existență, izvoarele tuturor bunurilor și ale tuturor pro-

greselor sunt în el însuși, în sufletul său, în ființa sa spirituală. *Gnoi se aflon* al anticului Socrate a rămas în decurs de milenii literă moartă. Omul a continuat să se agite în vid. El a continuat să-și cultive animale de rasă, palate strălucitoare, să-și creeze opere de agrement, dar a uitat să se cultive pe sine, sufletul său, izvoarele sale de existență și de progres.

Astfel au ajuns oamenii să trăiască unii pe socoteala celorlalți. Să se distrugă popoarele între ele. Să se creeze clase parazitare. Să se extirpeze sau să se paralizaze energiile creatoare ale popoarelor. Să se distrugă individul, în loc de a-l crea, de a-l multiplica, de a-l cultiva și de a-l ridica la maximum de potențialitate. Energiile umane s'au risipit în zadar. Adevăratele bogății ale omenirii au fost zvârlite și spulberate de cele patru vânturi.

Să ne gândim la populația redusă a globului de până mai ieri. La risipa de neînchipuit a gemenelor, a sămânței umane. Să ne gândim la transformarea globului dela apăsarea lui Christ și până în zilele noastre. La potențialul spiritual pe care El l-a aruncat pe pământ. La înnoirea vieții noastre prin noua involuție a spiritului în materie pe care a adus-o cu Sine. Să ne gândim la gigantica fermentație spirituală care a transformat înfățișarea globului în decurs de două milenii.

Unde vom căuta deci bogățiile adevărate ale popoarelor? Nu le vom căuta în nici un caz în aspectele lor materiale. Le vom căuta în anima lor, în dinamismul lor spiritual. Aici vom căuta adevăratele lor bogății, bogățiile generatoare ale tuturor celorlalte bogății.

Avem toate motivele să credem că, la marea încrucișare de drumuri la care a ajuns omenirea în zilele noastre, se face această epocală schimbare de valori: dela cultivarea lumii materiale ne întoarcem la cultivarea celei spirituale, dela lumea din afară la cea interioară, dela materie la spirit.

Nici nu poate fi altul sensul revoluției fasciste și al celei național socialiste. Nu poate fi altul sensul frământărilor noastre din ultimul timp. Nu poate fi altă cauză generatoare a actualului război mondial.

Cei doi mari conducători de popoare, Adolf Hitler și Benito Mussolini, deși în mâinile lor vigoare coarta popoarelor, nu în

virtutea puterii lor materiale, ci în virtutea noiei spiritualități care-i animează, menită să dea altă înfățișare globului, să înscăuneze o nouă dreptate socială și internațională, noi și solide raporturi între națiunile alcătuitoare de stat.

În aceste epocale conjecturi internaționale, noi și grele probleme se pun și pentru noi românii.

Va trebui și noi să ne dăm seama că adevăratele noastre bogății nu stau în ordine materială, ci în ordine spirituală, că trebuie să ne cultivăm anumele, să părăsim preocupările materiale, să ne întoarcem înspre interior, să ne cunoaștem pe noi înșine, să ne punem în valoare toate energiile spirituale și de rasă, să ne purificăm, să devenim noi înșine în toate ramurile de activitate publică și particulară.

Trebue să ne dăm seama că adevăratul nostru capital nu e cel material, ci cel uman, că acest capital uman trebuie scos din adâncuri și pus în valoare pe toate teritoriile locuite de români și pe tot întinsul spațiului lor vital.

Dacă primul nostru gând trebuie să fie îndreptat asupra ostășului care poartă cu o bravură extraordinară onoarea și viitorul nostru pe țărmurile /deerăzilor, în urmă la puterile trebuie să ne îndreptăm atențiunea și tot sufletul nostru spre păturile largi ale neamului din rândurile căruia s'au recrutat acești ostași.

Probleme grele, probleme capitale se pun la ordinea zilei. Trebuie „să ne înmulțim ca nisipul mării”. Trebuie să ne spiritualizăm în toată ființa noastră. Trebuie să ne lepădăm de haitele trecutului. Trebuie să începem o viață nouă, nu numai de formă, ci cu înnoirea întregii noastre ființe. Trebuie să ne schimbăm întregul nostru fel de a fi. Trebuie să devenim ființe noi.

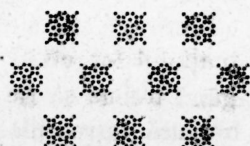
Trebue să ne naștem a doua oară în Patria și Neamul nostru. Trebuie să ne schimbăm centrul de gravitate dela exterior la interior, dela materie la spirit, dela cultivarea vieții materiale, la cultivarea celei spirituale, dela viața filistină, închinată nouă înșine, la viața eroică, închinată binelui comun, Neamului și Patriei, omenirii întregi solidarizată în jurul idealurilor cari pur stăpânire pe glob.

„Să ne înmulțim ca nisipul mării”. Acest adagiu biblic rezumă în sine întregul nostru program de viitor. Realizarea lui depinde însă în mod integral de dinamismul nostru interior, de gradul nostru de spiritualizare, de măsura în care ne vom fi

Iepădat de hainele trecutului, de măsura în care ne vom fi născut a doua oară pentru Patria și Neamul nostru, pentru noua spiritualitate care pune stăpânire pe glob, de înnoirea, de renașterea noastră totală.

Depinde în totul de punerea în valoare a capitalului uman românesc din țară și de pretutindeni, de transformarea fiecăruia în individ într-o celulă vie a Patriei și Neamului cărui aparține, de eliberarea lui de orice dependență streină, de spiritualizarea lui, de formarea blocului compact românesc, pornit eroic, ca un singur om, la marele război de afirmare națională, alături de marile popoare ale lumii.

ROMANIA EROICA

BCU Cluj / Central University Library Cluj

EPIGRAMA

Raportul lui Vorosilov în retragerea
din Caucaz spre Iran și Irak

Tătucule, lupta'm foarte

Mai mult nici că se mai poate.

Azi când Rusia-i prea mică

„Spațiul vital” ce, strică?

Ștefan Popescu-Drăgușeni

*Spiritualicește Transilvania a făcut Statul Român;
Principatele au fost brațul; Transilvania a fost
sufletul.*

POVESTE ADEVARATA

Către Caucazi aleargă, azi oștirile române
 Și ca vulturii, pe Cazbéc mâne ele-or fi stăpâne.
 Dariâl va fi trecută, Demonul s'o ia de coarne
 Și'ntr'o luptă vitejească în genună s'o răstoarne.
 Lermantov ce-i creatorul Demonului din poveste
 Va zâmbi când tricolorul falfâi-va sus pe creste.
 Arăgva șerpuitoare clocotind din stâncă'n stâncă
 Viforoasa undă-și duce către zarea grea, adâncă.
 Iar pe malul ei Tamara, zâna caucaziană
 În codițe-și împletește părul blond de consinzeană.
 Trupu-i gol se oglindește ca o marmoră sculptată,
 Neclintită își ascultă o poveste îndepărtată.
 Dar de-odată munții urlă, stâncile se deslăpesc
 Și'ntr'un iureș fără margini toate se rostogolesc.
 Feți-Frumoși apar pe creste, Șoimi cu ochii de cristal
 Îmbătați de dorul luptei c'un Demon-Oriental.
 Unul dintre ei mai sprinten ce-avea sabia în sânge
 Se'ndreptă spre fata albă care începu a plânge;
 Pune spada la o parte și-apucă de mâni pe fată
 Și'ntrebând-o dece plânge, jalea ei i-a spus-o toată.
 I-a spus cum de ani de-a-rândul o'ncerca nebune gânduri.
 Cum și Demonu-i cerșise fecioria 'n mii de rânduri,
 Cum fugita'n mănăstire să-și salveze fecioria,
 Cum atunci Demonul, aspru și-a deslănțuit furia:
 — „A făcut răscoală mare peste'ntreaga împărăție
 Dobori icoane-altare, Dumnezeu să nu mai fie.
 Sfârtecară mii de trupuri ce s'a'mpotrivit furiei
 Și-a scăldat brațul în sânge, sânge negru-al nebuliei.
 S'a'ntins necredința oarbă ca un uragan de foc,
 Dar pe mine-a lui furtună nu m'a deslăplit din loc.
 Am stat strajă neclintită lângă Cruce și Altar,

Inima mi-am scos din pieptu-mi, Cerului s'o dau în dar.
M'am rugat și zi și noapte cât am fost ascunsă 'n munte
Și-am crezut că va fi unul—Demonul—ca să-l înfrunte".

— „Ai dreptate copilă, îi răspunse Făt-Frumos
Eu cu-armata mea vitează Demonu-l vom pune jos.
Am plecat de-un an de-acasă fiara roșie s'o'nfrângem,
Căci și noi simțit'am ghiara-i care ne-a făcut să plângem.
Am pornit la o poruncă dată de Conducător
Să sdrobim până la moarte dușmanul cutropitor.
Azi ne vezi ajunși pe culmea Caucazului bătrân
Și-am adus cu noi odată pe Christos din nou stăpân,
Clopotele chiamă iarăși lumea pentru închinare
Căci din nou străluce raza soarelui de sărbătoare.
Simbol drag a-l mântuirii fi-va tricoulul meu
Trei culori c'un falnic nume și credință'n Dumnezeu!"

— „O! viteazule, ce dulce mi-ai vorbit și ce frumos
E, să fii din nou stăpână, s'auzi pașii lui Christos
Cum s'apropie de tine ca un nimf de inserare.

Cum Dumnezeu-i ea toată gata e să te'mpresoare.
Nu pleca! rămâi cu mine, să fugim din sihăstrie
Tu să-mi fii stăpân viteze, eu să-ți fiu ție soție.

— „Nu pot draga mea copilă, voi pleca din nou la luptă
Până ce voi lipi țării, aripa, ce i-a fost ruptă...

ȘTEFAN POPESCU-Drăgușeni

Răspunsul lui Stalin (telegramă
fulger)

Primit'am telegrama...

Un lucru tu socoale;

Să nu te ia cumva

Turcul pe la spate....

Ștefan Popescu-Drăgușeni

Misionari români printre păgâni

de Iosef E. Naghiu

Creștinismul este destinat omenirii întregi. Reprezentanții săi au mandat de la Domnul să propovăduiască Evanghelia la toți oamenii. „Mergând învățați toate neamurile” — (Mateiu 28, 19) „Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura. (Marcu 16, 15). Mai am și alte oi care nu sunt din staulul acesta și trebuie să le aduc și pe acelea și de glasul meu asculta-vor și vor fi o singură turmă și un singur păstor”. — (Ion 10, 16). Am citat numai trei din imperativele misionare noutestamentare. Pentru realizarea acestor imperative se roagă cu-cernici creștinii activi.

Trimite Doamne, Apostoli

Departeu'n țări străine

Să ducă adevărul,

Să ducă pace, bine.

Să ducă crucea sfântă

La cei din întuneric,

O, adă-i Doamne Sfinte

Sub steagul tău feeric!

Se roagă și misionarii:

Puternice și fără margini

Al meu și-a toate Creatorul,

Din înălțimile albastre

Privește-mă și-ascultă-mi dorul:

Nu vreau în lume bogăție

Și-o viață lină de onoruri,

Nici viață lungă de plăcere

Trecută'n zâmbete și coruri.
Dorința mea cea'nflăcărată
E ca în veci să-ți dau iubire:
Ca lumea'ntreagă să te știe
Să-ți dea sfântă proslăvire.
De aceea, Doamne, dă-mi putere
Iubirea-ți s'o'mpânzesc în China..
La întuneric dă un soare,
Păgânilor le dă lumina...

Se gândesc mai ales la copiii păgâni:

La voi sărmani copii păgâni,
Adesea-mi sboară gândul,
Misionar când veți avea
Botezul aducându-l?
Voi încă nu știți de Christos,
De legea lui cea sfântă,
De ziua Învierii lui,
Ce pe creștini încântă.
Copiilor nevinovați
Ce stați în întuneric,
Când răsări-va pentru voi
Un soare mai feeric?
Fă, Doamne, împărăția ta,
Cât mai curând să vie,
Păgânii toți din moartea lor
La viață să învie.

*Biserica lui Christos are întotdeauna eroi — căci
misionarul e erou. Cât e de duioasă*

Despărțirea misionarului:

Sub cerul pal al toamnei pe câmpuri ruginite
Își plâng în sbor cocorii un vaer trăgânat!
Pustie este firea... și'n zări nemărginite.
Doineste-un cânt de „adio”, un cânt de mult uitat!
Pe dâmb la cotitură, sta șovăind o cruce,
E martora credinței rămasă din bătrâni...
Trei inși pe cărăruia ce sus pe creastă duce
Și-implântă pasul șubred, ținându-se de mâini.
Dar cine sunt ei oare? Doi sunt în iarna vieții,
Bătrâni, ce-și poartă greul în trupul istovit:
Iar unul este preot, în vârsta dimineții,
Cu sufletul de inger, cu trupul de granit!
Ajunși la poala crucii, pe lespede se-asează
Își poartă 'ncet privirea în jur și-apoi pe sus...
Adâncă li-i durerea ce'n piept îi sângerează
Sub brațele întinse a blândului Isus!
— „Așa dar pleci copile?” — „Da tată” — zise dânsul,
„E timp de despărțire, sub Cruce'n acest loc!
„In Sfânta Cruce-i reazăm când vine'n vieaja plânsul
„Când iai cu-amar „adio” de ce-ai iubit cu foc!”
— „Sărman copilul mamei”! Da mamă, scumpă mamă,
Iubirea Crucii sfinte la tine-am învățat!
Din poala ta cea sfântă, spre Cel ce azi mă chiamă.
Să sbor cu-aripi întinse, avântul tu mi-ai dat.
Lumină predica-voi și pace... și'ndurare
Cuvântul sfânt al vieții... ș'a dragostei văpăi,
Eterna fericire... din suferinți amare...
Tot ce-am sorbit odată stând pe genunchii tăi!
— „Dar China e departe?” „O, da, departe tare!”
„Și când ajungi acolo?” In patru săptămâni!
Nu te-om vedea de-acuma! Dar dragostea nu moare!
„Dar ce va fi cu tine? Martir între păgâni!”
„Martir, tu, dragul mamei! Ce gând! ce fericire!” —
— „Din gura mamei mele, dori-am acest cuvânt!
— „Cuvânt de mângăere, cuvânt de întărire,
— „Când voi urca Calvarul pe Altarul Lui cel sfânt:

— „Adio... lung adio!... mă cheamă suferința”
 „Acelui ce pe cruce întâiul m'a iubit”...
 „Adio lung adio! ne spune doar credința”
 „Că ne'tâlnim odată în Cerul fericit”.
 Pe dâmb, la cotitură, plâng doi bătrâni sub cruce
 Un preot svelt și tânăr se perde'n depărtări.
 — „Tot drumul suferinței la Ceruri doar ne duce!”
 Oftează'ncet bătrânii privind pierduți în zări”. —

Uneori pleacă o familie:

Eram trei copii, trei pe drum de țară,
Și tus-trei pe câmpul galben apucară.
 Că **voiau** s'adune, săracuți de-ei
 Spicele căzute de prin snopii grei.
 Și când înspre miriști dumul au cotit,
 Un preot în cale iată le-a ieșit,
 Obosit sub **greul** vechilor veștimente.
Eu îi dau binețe: — Încotro părinte?
 — **Dragii mei, cu voia** Tatălui marit
Merg în țări păgâne, către Răsărit.
 Spuneți-mi să-mi fie drumul cu folos,
 Că eu duc cuvântul Domnului Christos.
 Vreau să spun și celor cari în noapte-au stat
 Care-i Dumnezeuul cel adevărat.
 — Vai, părinte dragă, par'că prea te'ncrezi,
 Să te duci la Negri și printre Chinezi?
 Cum să poți acolo, adevăr să sameni?
 Aia-s niște fiare și mânâncă oameni.
 Am să pot, căci Domnul o să-mi dea putere
 Ca s'alung de-acolo noapte și durere.
 Dulce alinare, da-voiu suferinței,
 Și-am s'aprind lumina soarelui credinței.
 Pentru răni și boale duc tămăduire
 Și-am să'nving cruzimea urei prin iubire.
 — Ce-ai să duci acolo, spune tată dragă,
 Că vedem că-i goală vechea ta desagă...
 Cum să'ntorci păgânii la credința dreaptă,
 Când ei numai daruri și arginți așteaptă?

— N'am altă comoară, decât sfânta cruce.
 Inimă curată între ei voi duce.
 Și cu vorba bună, plină de'ndurare,
 Voiu întinde mâna de ajutoare.
 Pentru celelalte nu mă îngrijesc,
 Că le las în seama Tatălui ceresc.
 A pătruns cuvântul bunului păstor.
 Simt copiii'n pepturi un adânc fior.
 Și, mișcați își bagă mâna'n buzunare
 Lucru bun s'ajute ar vrea fiecare.
 Unul zice: Tată, uite, am un leu!
 Pentru sfânta jertfă ia-l: e darul meu!
 Altul zice: Tată, n'am nimic la mine,
 Dar mă rog din suflet să-ți dea Domnul bine!
 Zice cel din urmă: Căile sunt sfinte
 Vreau să merg cu tine! Ia-mă, drag părinte!

(Traducere din franțuzește de I. U. Soricu).

Misionarii plecați să propoveduiască pe Christos între păgâni, par a fi realizarea unui text biblic.

— „Iată eu Vă trimit pe Voi ca oile în mijlocul lupilor” — (Mateiu 10 16). Misionarul înarmat cu făclia evanghelică și încălzit de focul sacru al dragostei divine, se duce între leproși cari ca mâine îl pot molipsi, între canibalii cari ca mâine îl pot ucide. Suportă toate mizeriile, pentru a urma porunca Mântuitorului, pentru mântuirea altora.

S'a instituit o sărbătoare specială a misiunilor — Dumineca Misiunilor (a treia Duminecă din luna Octomvrie). În această Duminecă s'ar putea vorbi despre multe lucruri, dar cred mai potrivit să încerc a prezenta măcar în trăsături generale, misiunii plecați din Țara Mioriței (cum ar zice D-l Lucian Băga)

Creștinismul se răspândește în Dacia sub formă latină. Poate că printre propoveduitorii creștinismului în Dacia a fost și un Apostol — Sfântul Andreiu, despre care se spune în Iineiu (la Sinaxar) că a fost și în ținuturile dobrogene.

Deocamdată nu discutăm problema misionarilor veniți pentru încreștinarea Daciei, ci urmărim misionarii plecați din Dacia spre a încreștina pe alții. Muza Clio nu vrea să ne desvăluie astfel de lucruri. După epoca latină a bisericii românești, urmează epoca

bizantină. — Acesta a fost destinul fatal al istoriei! — zice savantul istoric Dimitrie Onciul.

După marea schismă dela 1054 — unul din cele mai dureroase cataclisme ale istoriei creștine — biserica românească rămâne în sfera de influență a Bizanțului. În decurs de 9 veacuri bisericile disidente de Răsărit au avut foarte puțină grijă de misiuni. Doar Rușii au mai trimis în Japonia și în Alasca câțiva misionari. În timpul mai nou cel mai important misionar ortodox a fost Episcopul Nicolae, conducătorul misiunii rusești în Japonia. Printre colaboratorii săi au fost și doi români basarabeni — frații Tihala, plecați dela Chișinău, unde erau seminariști. Unul din ei s'a căsătorit — deci n'a fost ascet. Al doilea a ajuns arhimandrit și a contribuit la traducerea în limba japoneză a unor cărți rituale ortodoxe.

După moarte i s'a ridicat o statuie în curtea bisericii ortodoxe-ruse din Tokio. E singurul român căruia i s'a ridicat statuie în Japonia. Tot din Basarabia a plecat și un alt misionar — Livovschi, despre care nu știm însă dacă a fost român sau rus.

În zilele noastre preotul Anghel Părvănescu din Craiova a fost în China cu o societate misionară protestantă. Nu știm dacă a fost de fapt misionar, sau dacă s'a dus numai spre a face studii. Biserica Ortodoxă Română n'a organizat nicicând misiuni pentru păgâni. Domnitorii, boerii, vlădicii sprijineau cu mână largă creștinii din Orient, dar nu se gândeau și la convertirea păgânilor.

Din nefericire găsim în străinătate misionari români care propovăduiesc pe Christos în formă baptistă și adventistă. În Carmerum propovăduiește Ilie Curmătoreanu. Maria Suflea Donay are și o revistă sectară — Sfetnicul Vieții — O tipărește în limba arabă. În Madagascar propovăduiește baptismul — ceilalți doi sunt adventiști — ardeleanul C. Tolici, din ținutul Aradului. Așa se cred de tari sectarii în România, încât sunt în stare să trimită misionari în alte continente.

Catolicismul românesc n'a putut trimite în cele trecute vremuri misionari, fiindcă era mereu hârțuit de lupte confesionale și abia putea să se mențină. În vremea noastră din fericire s'a făcut un început îmbucurător. La Lugoi există o revistă care se ocupă de probleme misionare — Misionarul — condus de Canonicele Nicolae Brânzeu. Franciscanul Ioan M. C. Cârleanu, redacta la

Oradia o revistă pentru tinerime — Micul Misionar — și Calendarul Micului Misionar apărea an de an cu o regularitate matematică. Sunt câțiva misionari români catolici printre păgâni. În cadrul unei misiuni iezuite în Africa propovăduiește pe Christos și iezuitul român-unit Ivul din Munții Apuseni. Cu prilejul cercetărilor făcute în Munții Apuseni de Institutul Social din Cluj, am întâlnit într'un sat de lângă Iara (jud. Turda) un cantor bătrân. Mi se plângea că nepotul său, s'a făcut iezuit și acum e în Africa și poate că nu se vor mai întâlni niciodată. Am încercat să conving moșneagul că jertfa nepotului său este o glorie a bisericii și peste tot a țării.

Franciscanii români, romano-catolici din Moldova au trimis în China pe: Anton Benchea, fost elev al orfelinatului catolic din Huși, Gheorghe Gabor. Au misionari și în Africa: pe Duma și pe Gheorghe Ciangău. Păr. Bonaventura Morariu, fost provincial al Franciscanilor din Moldova, azi magistrul de novici la Assisi, a fost câțiva ani misionar între păgâni.

Am pomenit misionarii români plecați să propovăduiască pe Christos între păgâni. Sunt puțini, dar ne place să credem că în viitor se vor ivi mai multe vocațiuni misionare.

IOSIF E. NAGHIU

Române! Să știi bine: Războiul din Rusia este clădirea de veacuri a viitorului românesc.

Erolism românesc

Divizionul Fantomă

Mărturisim și nu poetizăm. Sunt rânduri dramatice, pe care le-a trăit o unitate de artilerie—ca și armele surori—in cursul acestui război din lunele Decembrie, Ianuarie și Februarie 1942.

Amănuntele nu se pot da. Schițăm câteva episoade, din care se poate vedea puterea de rezistență și bravura ostașului român.

În preajma Crăciunului. Zăpadă și ger cumplit. Crivățul viscolitește ca la el acasă, — în Rusia blestemată. Drumurile nu se mai văd. Circulația se face cu mare greutate.

Ordin de deplasare. Direcția Marea de Azov. Trei divizioane de artilerie se mișcă spre S. E. Nevoile frontului local, cer intervenția rapidă. La distanțe de ore și zile de marș, cele trei divizioane se mișcă. Marșul durează zile și săptămâni. Zăpada viscolită se așează pe cai și oameni, iar promoroaca (chiciura) prinsă de un deget pe față și în dreptul căilor respiratorii, dă o înfățișare stranie,—asemenea ființelor din basme,—coloanelor ce se mișcă în urletul crivățului...! Abia în timpul nopții și din timp în timp câte o zi, se dă repaus. Cai și oameni, își reiau forțele. Gerul, care varia între 20 grade și 40 grade, a început să facă victime. Cei loviți mai grav, din oameni, sunt internați în spitalele din localitățile apropiate. Animalele, sunt scoase din serviciu, ori sacrificate!... paserilor cerului din pustiu de viscol și zăpadă!...

Ajunși la destinație — în Infernul viscolului dela Marea de Azov — aceleași nevoi operative, cer, la puțin timp, întoarcerea către N. V., — pe frontul dela Sozovaja.

Din nou în marș. Aviația inamică intervine din loc în loc. Deși imbarcați — de data aceasta — frigul și aviația dușmană produc destule greutate.

PE POZIȚIE! Abia debarcați, divizionul II, din 1 Art. cu trei baterii — Divizionul Fantomă — intră în dispozitiv. Gerul și zăpada sporeau și mai mult greutatea intervenției rapide. Totuși, bravii comandanți, cu sufletul lor cald și apropiat de al ostașilor — camarazi de suferință — reușesc să oprească puhoiul bolșevic.

(Secretul operațiunilor mă opresc să dau alte lămuriri).

Același divizion este solicitat să intervină urgent în alt sector, mai la N. E., unde inamicul forțează violent străpungerea frontului. În marș forțat, pornește din nou. Trupa și caii, de mai multe zile nu mai cantonase decât sub cerul liber, sub viscol și zăpadă...

Sprijinindu-se reciproc și succesiv, cele trei baterii (IV, V și VI) din bravul divizion, intră din nou în luptă. Bateria IV-a trece cu o secție, anticar, sub comanda Lt. rez. Leahu, Președinte de Tribunal la Iași. Abia instalată Secția pe poziție și este reperată de brandurile inamice. Lupta se dă cu îndârjire. Tunarii cad, rând pe rând, spulberați de loviturile brandurilor, ce cad în valuri-valuri. Tunarii trag: la 800 m., la 500 m., la 300 m. Distrug un tanc, imobilizează pe un al doilea și obligă la întoarcere pe celelalte. Piese de tun sunt scoase din luptă. Tunarii răniți de focurile tancurilor, se svârcolesc pe zăpadă, în ger și viscol. Bravul comandant, cu 3—4 tunari rămași în viață și cu ajutoare dela bateriile vecine, salvează răniții, dintre care, cei mai grav: Subofiterul Trâncă Ștefan, caporalii Matican și Bendarin. Primul avea mâinile și piciorul drept rupte, iar pieptul și abdomenul sfârticate de schije. Deși rănit de moarte, el strigă camarazilor săi, de husește valea și câmpul de luptă:

— „Trăiască România Mare! Mi-am făcut datoria”. „Nu mă lăsați fraților în mâinile cânilor de bolșevici!... Biruința este a noastră!...”

...Și vocea bravului Sergent Trâncă Ștefan se stinge tot mai mult, în vreme ce este dus pe o pătură la primul post de ajutor... Iar de acolo, pe o sanie, în drum spre spital—către Pavlogrud—își dă obștescul sfârșit. Sufletul lui bun, glumeț și plin de căldură, plutește azi legendar printre ostașii din bateria a IV-a, bravii lui camarazi. Acolo departe, pe plaiurile Doljului, el a lăsat o soție și un copil, săraci, lipiți pământului...

— „El nu va mai vedea satul și casa lui din vale!”

...Ai lui, nu-l vor mai vedea decât acolo Sus, în Ceruri, unde se va fi întâlnit curând cu Matican și Bendarin, cei doi căprari din Banat, de o bunătată rară și duioasă camaraderie. Ei și-au dat viața pentru biruința cea mare a Sfintei Cruci, contra Satanei iudeo-comuniste. Cu sângele lor și al răniților: Sergenții: Păpușa, Cebuc și Veliciu; Fruntașii: Ticușan și Spătaru, au scris o pagină de glorie în cartea neamului, pentru Dreptatea cea mare și Sfântă,

între care s'au jertfit atâtea Martiri și Eroii!

Iar cei care i-au salvat pe toți de pe câmpul de luptă, din fața puhoiului bolșevic și a focului cotropitor, le trec numele spre mare cinste și exemplu de adevărată faptă camaraderască!

S-gt. Petcu C-tin, cu toată grupa lui; Frt. Vasilescu C-tin; S-gt. Văcăroiu Ion; și Frt. Micodin Sever.

Din acest moment de epopee și dramatică încordare, este demnă de subliniat atitudinea dărză a Comandantului de Secție, Lt. rez. Leahu, care a rămas între cele două tunuri până ce i-au fost distruse piesele și oamenii morți sau răniți 1). În sufletul Lt. Leahu, a rămas săpată adânc figura de Erou a sergentului 2). Trăncă Ștefan, care în momentul despărțirii, i-a spus:

— „Domnule Locotenent! Cred că sunteți mulțumit de purtarea mea!

„Mor cu sufletul împăcat că mi-am făcut datoria!”...

— Ochii Lt. Leahu se umezesc de câte ori vorbește de acest sergent brav și de caporalul Bendarin Ion, pe care i-a pierdut în cea mai gravă înclăștare, dintre viață și moarte, sub focurile nimicitoare de mitralieră și branduri, la care ei răspundeau cu disperare prin cele două tunuri.

Misiunea Divizionului II, încă nu este terminată. În luptele dela Domacka, bateriile V și VI, trec să oprească valurile dușmane; distrug și întorc din cale tancurile inamice, salvând unitățile germane și române aflate în luptă înclăștată cu dușmanul infierbântat de furia răsbunării și otrava alcoolului ce duhnea la gura morților pe câmpul de luptă.

Atacurile acestea s'au dat pe un ger de 30-35 grade. Puștile și mitralierele, din cauza gerului, nu mai funcționau decât foarte puțin. Zăpada înghețată scârțâia sub roțile tunurilor în marș de se auzea la o depărtare de sute de metri. Mai ales în timpul nopții, gerul era cumplit. Dușmanul profita de toate împrejurările, spre a realiza surprinderea, ca să provoace panica. În favoarea lui lucra, nu numai natura nemiloasă, dar și populația civilă partizană, care în multe împrejurări a dat dovadă de adevărată înconștiență, luptând în spatele frontului, în colaborare cu inamicul. Ea singură și-a pecetluit soarta: execuția promptă!

...Calul și omul Divizionului II, au făcut cele mai mari eforturi

1) Cei morți au fost decorați de germani cu „Crucea de fier”, iar cei răniți cu „virtutea militară”!

2) Avansat postmortem sergent major!

de marș și luptă. Cu greu se pot reda situațiile reale, care nu se pot descrie amănunțit decât după terminarea operațiunilor, când Comandanții își vor recapitula faptele și evenimentele prin care au trecut unitățile lor și vor putea informa complet asupra episoadelor eroice prin care au trecut în campania din Rusia, în luptă cu: Omul fiară și natura ingrată!

Până atunci se impune să păstrăm anonimatul asupra multor oameni și fapte, mulțumindu-ne să înscrîm doar admirația și cinstea ce se cuvin acestui Divizion, care din faptele de arme ale unităților lui, și-a înscris o pagină eroică în Cartea Neamului.

„Iar celor căzuți pe câmpul de luptă, le aducem prinos de recunoștință veșnică, știind că: mormântul a încetat să mai fie un lucru de spaimă pentru sufletele Legionarilor Divului Troian, cari, pe urmele marilor înaintași geto-daci, — Buerebista și Decebal — luptă pentru renașterea vechii Dacii Felix, și pentru nimicirea nebuliei iudeo-comuniste din Rusia.

„Mormintele, de azi și de totdeauna, care închid în ele jertfele, de ieri, de azi și de totdeauna, pentru Patrie și Neam, sunt „brazda în sânul căreia se aruncă grăunțele, care va prinde, va crește și va înflori în veșnicie!”

Lt Rez. G. Făcăoaru

voluntar

Intr'un Regiment de Art. pe front

Spiritualicește Transilvania a făcut Statul Român. Principatele au fost brațul; Transilvania a fost sufletul.

EROILOR...

V'ați înfrățit de-apururea cu glia
 Sfințită cu al sângelui scump dar, —
 Voi, ce-ați zidit vechi semne de hotar
 Și-ați re'nviat în inimi vitejia.

* * *

Cu florile, cu holda și câmpia
 Rodiți în brazdă-al vieții tainic har,
 In zare străjuiește, ca un far,
 Credința ce v'a cununat cu veșnicia.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

* * *

Copii ai vitejiei din străbuni,
 Purtând în mâini a gloriei făclie,
 Ați străbătut prin vifor și furtuni,

* * *

Să desrobiți din lanțuri scumpa glie,
 — Să plămădiți din jertfa voastră mare,
 O ȚARĂ NOUĂ 'N VEȘNICE HOTARE.

G. Breazu-Ulmu

COADELE DE TOPOR

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Noi, românii, alături de marii noștri aliați, am pornit cu vigoarea pe drumul purificării naționale. Purificarea aceasta se va face. Dar, dela început, trebuie să-i înțelegem fiecare sensul și urmările, pentru ca mijloacele ce ne stau la dispoziție să fie întrebuițate cu maximum de eficacitate pentru scopul ce urmărim și pentru ca să nu ne rătăcim în drumul nostru.

Dintre multele invazii ce am îndurat, invazia evreilor este aceea care prezintă pericolul cel mai mare pentru ființa noastră etnică. Evreimea s'a infiltrat pe nesimțite ca apa prin nisip, furându-ne, nu numai averile, dar și comorile noastre sufletești pe cari le-a subminat pentru a le înlocui cu tot ce poate fi mai spurcat în sufletul omenesc. Evreimea ne-a jefuit economicește și ne-a pângărit sufletește. Procedul e general, e în ființă pre-tutindeni pe unde pătrunde această pleavă morală a omenirii.

Dar purificarea nu urmărește numai pe evrei. Ea pornește dintr'un principiu superior: E PURIFICAREA PUR ȘI SIMPLU. Eliminarea evreimei și a spiritului iudaic constituie principala operă de îndeplinit. Dar nu este singura. Mișcarea de purificare, în ce privește Europa, pornește din necesitatea de a se elimina din acest continent tot obscurantismul pe care invaziile asiatice

l-au adus cu ele și l-au plantat ca pe o buruiană otrăvită în sufletele popoarelor.

E spiritul de exploatare, de jaf, de dominare prin forță brută, de degradare a ființei umane, de nimicire a forțelor productive, a părții nobile din ființa noastră, în favoarea elementelor parazitare și a vițiilor cari le subminează. E spiritul de nimicire a maselor în favoarea microbilor dizolvanți veniți de peste granițele etnice ale continentului.

Europa a europenilor de sânge; iată strigătul care ese din adâncul subconștient al popoarelor cari s'au angajat în marile războaie de purificare care a incins întregul glob. Popoarele Europei să revie la ele inele și să trăiască prin geniul lor specific, prin masele de pretutindenți readuse la viață și repuse în valoare în tot largul lor ca puteri productive și beneficiare ale culturii universale; iată scopul urmărit de toate popoarele și de fiecare în parte.

Dar dacă așa este, primul scop de atins e să eliminăm din înșine, din sufletul nostru, urmările degradante ale acestor azii. Nu numai evreii sunt aceia cari ne-au alterat structura noastră de europeni purtători ai geniului culturale universale. Masele invadate dela nord au avut și ele rolul lor nefast, mai ales în ce ne privește pe noi ca popor de graniță expus tuturor blăstămățiilor asiatice. De aceea în primul rând, noi trebuie să ne gândim înainte de toate să ne refacem, să redeșteptăm în noi geniul strămoșilor, să redevenim noi înșine, să ne naștem a doua oară pentru Patria și Neamul nostru.

Succesul purificării depinde de elanul cu care am pornit la drum, de moralul care ne animează, de puterea spirituală care ne stă la dispoziție, de renașterea integrală în Patria și Neamul nostru.

Ce constatăm noi însă în această privință? Pe fronturile de luptă din afară armatele noastre sunt în plină ascensiune eroică. Eroismul ostașului român s'a dovedit mai presus de orice laudă. Acest eroism e un capital inapreciabil pentru purificarea noastră de mâine, pentru clădirea edificiului nostru național, pentru viitoarea noastră afirmare în concertul popoarelor.

Aceste mărețe jertfe, acest sânge prețios pe care noi, alături de marii noștri aliați, îl vărsăm în mod generos și eroic pe altarul noii renașteri care pune stăpânire pe omenire, e să-

mânja cea mai bună care va produce și pentru noi cele mai îmbelșugate roade. Este incontestabil că acolo pe front se plămădește sufletul de mâine al neamului.

Mărețele fapte de arme se vor resfrânge asupra întregului neam și vor pune stăpânire prin semnificația lor pe generațiile cari ne vor urma și-și vor spune cuvântul lor decisiv tot timpul cât va exista pe pământ un neam românesc.

Dar nu numai frontul trebuie să-și spună cuvântul. Trebuie să ne spunem cuvântul noi toți cari descindem din aceeași strămoși traco-romani, cari purtăm în sânge același substrat ancestral spiritual. Nici unui român, ori unde s'ar găsi și oricărui strat social ar aparține, nu-i e permis să pacteze cu inamicul.

Noi toți suntem luptători în războiul din care va eși lumea cea nouă. Și dacă pe câmpul de război extern bătăliile se câștigă prin idealul care animează pe luptător, cași prin tehnica ce-i stă la dispoziție, pe câmpul de război intern idealul care ne animează, credința, elanul care ne duce la acțiune e singurul dător de ton.

Pentru ca să dobândim victoria pe frontul intern, trebuie să eliminăm din noi și din jurul nostru tot ce făcea corp comun cu barbarul, cu mentalitatea distructivă pe care invaziile și în deosebi invazia evreească, au plantat-o între noi.

Pentru ca să ne dăm seama de haosul în care trăim, de relele cari ne rod, de pericolul care ne pândește și de starăa de insanitate morală în care suntem nevoiți să trăim, e suficient să aruncăm câteva priviri fugare asupra trecutului apropiat.

Oamenii cari ne-au stăpânit, cari au dispus din înălțimea locurilor pe cari le ocupau destinele acestui neam, nu au putut să dispară fără urmă din rândurile noastre. Datori suntem să le urmăm acțiunea, să-i descoperim și să-i eliminăm din toate straturile sociale și din toate funcțiile de stat unde vor fi reușit să se strecoare.

Streinul ne-a jefuit economicește, dar ne-a frustat și de tezaurul nostru spiritual. Asiaticul lucrează prin corupție, prin evocarea, prin scoaterea la suprafață, prin cultivarea prin punerea în valoare a instinctelor primare, a instinctelor animalice, prin degradarea omului, prin animalizarea lui.

Cel ce se pricepe în primul rând a îndeplini această operă

destructivă e evreul. Unde se plasează el, opera de dizoluție e în plină desfășurare. E suficient să constăți prezența lui, pentru ca să știi că acolo unde s'a plasat, opera de destrămare și prăpăd e în plină desfășurare.

Opera pe care o face evreul în primul rând e aceea de a aduce la suprafață elementele slabe ale societății în care el s'a infiltrat. El subminează tot de o valoare și pune în valoare tot ce-i poate sta la dispoziție ca instrument docil al operei sale de destrămare.

Mijloacele de executare nu dau greș: ele se rezumă la exploatarea viciilor tuturor claselor sociale. Pe cei de jos îi va alcooliza. Pe cei de sus îi va purta prin paradisul unei vieți sexuale, destrăbălate și prin satisfacerea tuturor vanităților de glorie și îmbogățire.

Evreul cântă în struna tuturor scăderilor omenesti. El e indispensabil oriunde e vorba de subminarea virtuților ancestrale ale popoarelor.

Fără de evreu e greu de imaginat că am fi putut ajunge la destrămarea familiei creștine, la freudism, la democrația exploatare a suferințelor popoarelor, la francmasonerie, la nimicirea puterilor de rezistență ale neamurilor, la anarhizarea vieții publice și private, la conflictele și războaiele de astăzi.

Opera jidovească e atât de odioasă, încât, dacă ar fi să o faci pe față, revolta generală i-ar pune repede capul. De aceea evreul se camuflează. Și talentul lui în această privință e desăvârșit. Pretutindeni pe unde se prezintă el ia aspectele cele mai seducătoare. După ce a corupt, se face necesar și lucrează din umbră. Nici nu poate, dar nici nu are nevoie să iese la suprafață. Armatele pe cari și le-a creat din toate elementele interlope pe cari le-a întâlnit în cale vor lucra pentru el. Microbul jidovesc e un incomparabil dizolvant de cadavre, și o boală care nu iartă, odată ce s'a infipt puternic într'un organism.

Orice român ar trebui să aibă clară viziunea acestei incomparabile opere de destrămare și să-și dea seama că comite o crimă de neertat, atunci când se face instrument de distrugere în mâini spurcate de jidan. Dar în imensa răsturnare de valori pe care evreul a reușit să o realizeze în statele europene, orientarea a devenit cu neputință pentru cei ce nu pot pătrunde dedesupturile spirituale ale operei iudaice. De aceea coadele de topor răsari

de pretutindeni ca din pământ, adesea cu convingerea că fac o faptă bună.

De aceea opera cea mai grea în drumul purificării e aceea de a descoperi și pune la locul lor coadele de topor.

E cunoscut rolul evreului în marile conglomerate internaționale. Cunoaștem rolul lui în Franța, în Anglia și în Statele Unite, pentru a nu lua decât exemplele cele mai cunoscute. Știm cum aceste state în întreaga lor organizare statală s'au făcut coade de topor.

Evreul, odată ce i-ai intrat în ghiare, nu te lasă până nu te nimicește. Să ne ocupăm de viața noastră internă și de coadele de topor pe cari le întâlnim la fiecare pas.

Moștenirea dezastruoasă pe care ne-au lăsat-o vechile partide trăiește în sufletele noastre. Până nu va fi complet lichidată această moștenire, nu poate fi vorba de purificare internă, de renaștere, de înglobare totală a ființei noastre la noua lume care se naște.

Eram judecător într-o capitală de județ din Ardeal. Se prezintă înaintea mea un evreu acuza de un locuitor din satul unde se stabilise pentru o faptă incorectă. Tot sautl a sărit în apărarea evreului. A fost prezentat ca un mare binefăcător. Cei nevoiași erau ajutați. Cei ce aveau nevoie de bani erau împrumutați fără dobândă. Evreul era prezentat ca un model de om din toate punctele de vedere. Toată vina era aruncată asupra reclamanțului care era prezentat ca un monstru moral.

Evreul reușise să mistifice opinia publică a satului și să transforme pe locuitorii lui în coade de topor. Lucrurile erau naturale să ia o asemenea întorsură, din momentul ce se punea pentru jidan problema infiltrației lui solide în acel sat, care urma să fie transformat în moșia lui de exploatare. Era necesar ca să se înlăture orice suspiciune și să fie cugetați chiar și cei mai recalcitranți. Talentul înăscut al rasei a fost pus la încercare cu un succes desăvârșit.

Astfel știe evreul să se sustragă sancțiunilor legale și să se înarmeze în contra tuturor adversităților.

Am figurat ca procuror în marele proces din capitala Ardealului cu așa zisul „spirtul negru” care a făcut atâta zgomot. O pânză de păianjen se întinsese în tot lungul și latul țării. Fraudele erau de miliarde în detrimentul tezaurului public.

Intervenind guvernul cu o nouă lege care era menită să tripleze veniturile din taxele pe alcool, rezultatul a fost că aceste venituri, cu toate taxele mărite, a scăzut catastrofal dela circa două miliarde, câte mai rămăneau din fraudele precedente, la 37 milioane lei.

Explicația sta în faptul că, în urma măririi taxelor, fraudele deveniseră mai rentabile ca mai înainte și deci organizarea lor s'a extins până la punctul de a se confisca aproape în întregime aceste taxe pe seama evreilor cari dețineau aproape pretutindeni fabricile de alcool.

Cum au putut evreii să întindă această măiastră pânză de păianjen, aceasta rezultă din modul cum erau apărați în justiție. Tot ce era mai de vază în partidele politice s'a mobilizat ia bară pentru a le zădărnici condamnarea.

Organele acuzatoare, cași cele de judecată, au trebuit să lucreze sub extraordinare presiuni. Acuzații, 99 la sută evrei, aveau o atitudine supusă, respectuoasă și umilă. Apărătorii lor însă întreceau orice margine. Până și ministrul justiției era mobilizat în zilele de judecată. Parchetul era terorizat. Ministrul mă chiamă la telefon pentru a-i da explicații.

Coade de topor la bară, coade de topor la conducere, coade de topor pretutindeni! Praf s'a ales de toată represiunea și mii de milioane fraudate au rămas definitiv câștigate pentru jidovime.

Ca și în satul de care am pomenit mai sus, jidovimea a reușit să-și asigure imunitatea prin captarea, prin mijloacele cari o caracterizează, a tuturor acelor cari ar fi putut să stea deacurmezișul gganticei lor opere de destrămare.

Mă întrebam cu desnădejdea în suflet: Unde e durerea pentru banul public, ce s'a făcut simțul de dreptate, ce au devenit virtuțile strămoșești, cum a fost posibil ca să dispară orice scrupul din sufletele acelor cari steteau cu pasiune și de multe ori cu mijloacele cele mai reprobabile, deacurmezișul represiunii! Imi făcea impresia că toată țara cu răspundere a devenit coadă de topor în mâna jidovimei.

Un caz caracteristic am avut cu însuș rabinul comunității evreiești din capitala Ardealului și cu comitetul ei de conducere. Aceștia au reușit să realizeze pentru ei venituri de milioane în detrimentul altei comunități evreiești, în detrimentul moralei și ordinii publice. Pentru aceasta a trebuit să se asigure concursul

Ministerului de Interne și al poliției locale. Concursul dela centru a fost asigurat, dar executor era, trebuia să fie, directorul poliției din Cluj, Eugen Clonța, actualul director al serviciului judiciar din poliția capitalei, un polițist de mare valoare.

Acesta, bazat pe lege și pe morala publică a zădărnicit abuzul. Rezultatul a fost vizita unui inspector dela București hotărât de a lua măsuri severe în contra polițistului rebel. Numai după ce eu, personal, în numele parchetului, mi-am luat toată răspunderea și am iscălit o declarație în acest sens în cabinetul meu, inspectorul a putut fi îmblânzit.

Dar cu aceasta nu a fost dezarmată tenacitatea evreilor. S'au gândit că pot ajunge la rezultat prin corupția polițiștilor ce le steteau în cale. În acest scop oferă o sută de mii de lei ce urma să se împartă în mod egal între directorul Clonța și chestorul poliției. Rabinul personal, în numele comunității, a făcut propunerea și demersurile necesare. Clonța imi cere sfatul și rabinul, după sistemul clasic, e prins împreună cu secretarul său în flagrant delict pe când număra polițistului 25.000 lei ca primă rată a sumei promise. A urmat arestarea infractorilor. A doua zi tribunalul a fost formal asaltat de jidovime. Corifeii partidelor politice erau în păr la confirmarea mandatelor de arestare. Judecătorii înșiși au oscilat. Și rezultatul a fost punerea în libertate a delicvenților.

Procesul a durat ani de zile. Organele de judecată erau regulat sabotate. Toți miniștrii de justiție cari s'au perindat în interval au fost solicitați să intervie, fluturându-li-se pe dinainte, lor și partizanilor politici ce le steteau la dispoziție, voturile evreești pentru eventualele alegeri.

Dar a trebuit să vie odată și mult blestemata zi de judecată. Intrucât martorii între timp au mai dispărut, a rămas ca martor principal și decisiv în cauză, directorul de poliție Eugen Clonța. Principalul apărător al rabinului era șeful partidului dela putere din localitate. Acesta a chemat pe Clonța și i-a prezentat un chestionar cu răspunsuri date, după care trebuia să răspundă în fața judecătorilor. Conștiinciosul polițist imi prezintă chestionarul și mă întreabă ce e de făcut. Eră vorba acum, nu de soarta acuzaților, ci de soarta conștiinciosului polițist. Pentru a-i salva cariera a trebuit să-i dau deslegarea de a se conforma ordinului ce a primit și jidovii au fost redați societății liberi de orice

răspundere pentru a-și continua mai departe opera infamă. Am întâlnit pe șeful politic și i-am spus: Asta e trădare de patrie. A surâs și a trecut.

Ce concluzii se pot trage din faptele de mai sus? Ajungem la aceleași rezultate: în orice situație îl pui pe evreu, el constituie stat în stat. Evreii sunt la adăpost de răspundere. Coadele de topor se mobilizează pentru ei.

Să ne imaginăm o clipă că ceea ce a făcut rabinul jidov ar fi comis un prelat român. Ar fi fost o furtună. Scoatețea din rândul cetățenilor onorabili ar fi fost cea mai ușoară pedeapsă. Nu ar fi tolerat nimeni ca în fruntea unei comunități menită să propoage morala publică să troneze un om care o palmuește în mod sângeros.

La evrei însă totul e posibil. Întreaga comunitate era solidară cu conducătorul ei, iar români de răspundere le cântau în strună, absenți de pe frontul de luptă al moralității și al ordinei publice.

De încheiere să dau un caz de mică importanță, dar mult grăitor prin semnificația lui. Figuram ca procuror într-o sedință în care se judeca contravenția la legea de exploatare a C.F.R.-ului. Era vorba de cei ce au fost prinși călătorind fără legiuitul bilet. Nu venit la rând români, unguri, țigani, nenorociți muncitori zdrețeroși cari își târau cu greu viața de pe o zi pe alta. Pedeapsa ce dedea tribunalul se rezuma la 200—300 lei amendă. Dar vine la rând și un jidan chiabur. Acesta, miez, se bagă pe sub pielea judecătorilor și îi determină să-i dea 50 de lei amendă cu suspendare, adică o achitare indirectă. Prezida ședința unul dintre magistrații de elită care, deși băiat tânăr, e azi consilier la o curte de apel. M'am dus la judecători și le-am atras în mod particular atenția asupra nedreptății strigătoare ce au comis. Au fost treziți ca dintr'un vis. S'a spulberat vraja jidanului. Rezultatul a fost că în toate procesele similare ce au urmat în aceea zi, pedeapsa a fost redusă la 50 lei amendă cu suspendare. Nu exista alt mijloc să se intre în normal.

Cazul acesta ne amintește de cel redat la început cu privire la evreul care se instalează prin comunele rurale. Vraja jidovească nu are margini. Din umbră el poate întreprinde orice operă de dizolvare. Coadele de topor se însărcinează să-l pue la adăpost de răspundere.

Dar acum suntem în plină operă de purificare. Și întrebarea

• jidanii, nu sunt aceiași și greaua moștenire a trecutului nu trăește încă între noi? Reușim noi să ne luăm înapoi averile, fizice și morale de cari am fost jefuiți, cu toate legile pe cari le-a făurit noua conducere de stat? Dacă în această operă de insanătoșire putem fi sabotati de nenumărate coade de topor, ce facem noi cu ravagiile pe cari le-au produs în sufletele noastre acești venetici în lungul interval în care ei au guvernat această țară prin coadele lor de topor?

Iată întrebări pe cari trebuie să ni le punem fiecare în momentele epocale prin cari trecem.

ION COLFESCU-DELATURDA

ASPECTE PERIMATE.

Universitățile noastre erau moarte. Noi n'am avut decât oameni de știință, în sensul comun al cuvântului, oameni de carte, streini de cartea vieții, singura revelatoare și îndrumătoare. Astfel se explică sărăcia exasperantă a vieții publice și politice și toate suferințele noastre din ultimul timp.

În ultimul timp se țipa mereu viață nouă. Dar nu se vedeau apărând la suprafață luceferii cari să o polarizeze. Nu numai atât, dar trăiam încă în epocă când, acești luciferi, dacă ar fi apărut ar fi fost exterminați.

În orice act, în orice întreprindere trebuie să introducem viața, energia creatoare. Tot astfel, un întreg popor trebuie să intre în concentrul popoarelor cu specificul său propriu; cu propria sa energie creatoare care să aibă drept rol de a ridica standardul vieții spirituale al întregii comunități.

Italicus

Cântarea pământului „Plugarului român“

Aproape de tine, pământule bun,
Mi-e gândul curat ca o floare,
Căci ești plămădit din suflet străbun
Și scut ți-e darnicul soare.

* * *

Pe tine-am simțit al vieții fior
Și dorul pe tine îl cânt,
Tu dai rodirea — plugarului spor —
Și dragostei caldul avânt.

* * *

Când zorii cuprind întinderea firii
Și 'mbracă în aur câmpia,
Atâți cântăreți, pe struna iubirii,
Îți poartă spre soare, solia.

* * *

Aproape de tine, pământule, sânt
Puternic și nalt ca stejarul,
Din tine îmi trag al vieții avânt
Și'n glia-ți îngrop tot amarul.

Gh. Breazu-Ulmu

PAGINA ECONOMICA

Aspecte dintr'o recentă călătorie

Pentru cel ce vrea să cunoască pulsul țării, contactul nemijlocit cu realitățile e indispensabil. A cerceta seva la fața locului e o datorie pentru orice propagandist al imperativelor naționale. Aceasta e și metoda noastră. Călătoriile se succed. O parte din țară e comparată cu cealaltă. Luminiile și umbrele constatate la fața locului se succed în mod coleidoscopic. Cu aspecte și mijloace diferite găsim aceleași progrese și aceleași scăderi pretutindeni.

La ordinea zilei e crearea armatelor de ocupație pentru industrie și comerț, înlăturarea străinilor din nervul vital al țării care e economia națională, punerea în valoare a bogățiilor naționale și energiilor constructive de pură etnicitate românească.

Trebue să constatăm dela început că sunt și umbre, dar că sunt și luminișuri reconfortante. Omul vechiu, mercantilist și hrăpăreț nu a dispărut de pe scenă. Rivalitățile și paralizările se pot ține lanț. Spiritele dinamice continuă însă a-și face drum larg în economia țării, pregătind cu asiduitate transformarea și încadrarea ei în noua lume care se naște. În toate ramurile de activitate și ca totdeauna Ardealul continuă a fi în fruntea acestei mișcări de regenerare.

Nu ne vom ocupa de umbrele constatate. Vom lăsa în grija guvernului și a autorităților represive infamele coade de topor cari mișună peici pe colo, precum și pe cei ce nu se pot adapta noului ritm de viață al țării și pe toți strigoi de tristă memorie ai unui trecut perimat. Mă voi ocupa numai de luminișuri. Cred că e suficient să dau la iveală pe cei vii, căci prin prezența și strălucirea lor, se condamnă și se aruncă la rebut tot ce e parazit, defetist sau mort.

În fruntea industriilor românești din Ardeal stă tot *Industria Sârmei* dela Câmpia Turdel, Romanizarea acestora e completă. Pîngresul ei e veriginos. Specificul românesc, care va pune mâine stăpînire pe țară, respiră aici prin toți porii. A introdus și bunul obicei de a publica buletine de studii cari o înlindesc activitatea în afară din comun a acestei societăți. Fapt este că „*Dela o mică fabrică cu 300 de lucrători, a ajuns o mare întreprindere cu trei uzine: la Câmpia Turdel, Brăila*

și Cernăuți, însumând azi peste 2000 de angajați". Dintre produsele sale „cele mai multe se aduceau până acum din streinătate". Azi le produce nceastă uzină și „calitatea lor". Este achivalentă și de cele mai multe ori întrece calitatea mărfurilor streine".

Dinamismul și spiritul specific românesc al acestei uzine merită să fie date pildă de imitat îniregei comunități românești.

Dar nu numai în industrie găsim inițiativa și spiritul românesc al ardelenului. El strălucește în toate domeniile de activitate. În constatăriile fugare pe cari le-am făcut, m'a impresionat la Sighișoara Banca Populară „Progresul" înființată de George Iurebiță, avocat și Vasile Bota învățător. Această „bancă" e deabia în al patrulea an de existență. Ea nu s'a mărginit la operațiunile de credit. S'a înfipt adânc în domeniul economic, reușind, în cel mai scurt timp, să-și asume un rol de prim ordin în regiune. Spicuiind într'o dare de seamă anterioară, constatăm că banca domină desfacerea bumbacului, a sării, a spiritului; aprovizionează agricultorii din județ cu semințe, și populația în cadrul planului de aprovizionare a țării elaborat de Ministerul Coordonării, și înzestrează gospodăriile sătești cu mașini și unelte agricole.

Iată dar doi intelectuali cari, fără a fi comercianți de meserie, reușesc totuș să înjghebeze din nimic o instituție economică destinată să se desvolte și să pună în valoare înreg românismul din regiunea pe care o deservește. Pilda vie ce ni se dă vorbește dela sine și îndeamnă la fapte similare pe tot cuprinsul țării.

La Alba-Iulia s'a refugiat dela Târgu-Mureș *Societatea cooperativă regională „Solidaritatea Mureșului"*. Această societate dovedește, prin însăși existența și rolul ce și-a asumat, cât de fecund poate fi dinamismul individual și la ce rezultate strălucite ne poate duce cooperarea, atunci când spiritul de sacrificiu pentru binele comun și patriotismul luminat stau la baza activității inițiatorilor. Printre conducători găsim pe Dr. Dumitru Bogdan, președintele societății, Dr. Ath. Măreș, Avram Vesa și Moise Petric cari constituiesc comitetul de direcție. E de relevant fondul cultural care în 1942 se ridică la 311.208 lei.

Directorul societății, Dl. Moise Petric, se poate felicita de rodul sa activitate și de dinamismul care l'animează. Rolul ce joacă în regiune și ex'inderea acestei societăți dovedesc să prin cooperante se poate transforma în scurt timp înfățișarea economică a țării, dacă spiritele dinamice și inițiativele pornite din înalt simț patriotic își deschid larg drumul expansiunii lor.

La Medias am găsit o timidă instituție, *Cooperativa „Mediana"* care se mișcă greu în terenul încă nedesfăcut al Mediesului. Nădăjdum că inițiatorii acestei unice instituții românești din această localitate vor găsi sprijin și înțelegere la

organele chemate să ție sus steagul romanizării, pentru ca să-și poată îndeplini rolul pentru care a fost înființată, la adăpost de adversitățile cari i se pun în cale.

Un mare centru de inițiativă românească rămâne orașul *Turda*. Aici găsim activitatea strălucită a cooperativei „*Zorile*”, de sub conducerea plină de avânt românesc a D-lui profesor Modrigan. Despre întreprinderile fraților Dăncilă ne-am ocupat în altă parte.

Constatăm cu mândrie că orașul *Turda* dobândește, pe măsură ce trece timpul, un aspect din ce în ce mai românesc și că această transformare se datorește dinamismului local și inițiativelor de felul aceleia a D-lui Prof. Modrigan cari introduc în industrie și comerț și pun în valoare oameni cari în trecut se mărgineau la rolul șters de stipendiaș ai unui buget secătuit.

În continuare călătoriei noastre, am trecut Carpații în vechia Românie. Cu alt spirit și cu alte metode de înfăptuire elementele dinamice găsite în drum nu au ajuns la rezultate mai puțin palpabile. Mă mărginesc la două pilde mult grăitoare: *Societatea Cooperativă „Sf. Nicolae”* din Drăgășani-Vâlcea și întreprinderile Metalurgice „*Balșu*” ale D-lor Alex. și Ioachim Dumitrescu din Balș jud. Romanși.

Cooperativa din Drăgășani a fost înființată de D. Gh. Manolescu și condusă de la 1936 de D. D. Marinescu, ambii spirite dinamice de primul ordin. Proba stă în însăși rezultatele obținute: aprovizionări de tot felul, operațiunile cu pâinea raționalizată, cu sarea, humbacul, însămânțări cereale, făinuri, manufacturi, îmbrăcăminte, încălțăminte, băuuri spirtoase etc.

Pentru ca să ne dăm seama de valoarea membrilor ei, n'avem decât să comparăm începutul cu situația de la sfârșitul anului 1941 care ne stă înaintea. Fundată la 30 Decembrie 1919 cu un capital de 13.340 lei și cu 120 societari, a ajuns în 1941 să facă operațiuni, numai pentru pâine, de aproape trei milioane lei și operațiuni de mandat de peste cinci milioane.

Președintele societății, D. Măruceanu și conducătorul ei, D. Marinescu se pot felicita de rezultatele obținute și să se bucure de viitorul care le stă larg deschis înaintea.

O pildă vie demnă de scos în evidență a Societatea în comandită „*BALȘU*”, *Industria Metalurgică Română* a fraților Alex. și Ioachim Dumitrescu din orașul Balș, Jud. Romanși.

În 1895 un priebag, tatăl actualilor proprietari, înființează în localitate un modest atelier de finichigerie. Acest modest atelier a devenit astăzi marea industrie metalurgică română a celor doi frați, care alimentează întreaga țară cu produsele ei de o exactitate tehnică desăvârșită: mașini de gătit dintre, cele mai bogate, sobe de tablă neagră, cuptoare grele patente cuptoare jumătate grele, cămine pentru sobe de zid presate din

tablă neagră, uși și ușulițe din tablă neagră artistic lucrate, plite și rame patente, cu nervuri, cîaune, mașini pentru rufe, uși și decorative pentru sobe de teracotă, garnituri și galerii artistice etc.

Iată ce bogații se pot crea prin dinamism și spirit de inițiativă. Tinichiglul de eri, care alimentează o întreagă țară cu produsele cele mai fine și care face cinste țării și neamului său.

Să comparăm această muncă productivă, această aruncare în valuri a unui om avizat să trăiască din muncă proprie, cu mulțimea de paraziți budgetivori și de spirite rutinare condamnate să trăiască o viață întreagă în neagră sărăcie morală și ne vom convinge de bogățiile nemărginite ce se pot realiza prin încurajarea dinamismului și inițiativei private și prin împingerea românului la muncă productivă.

Frații Alexandru și Ioachim Dumitrescu dela Balș și-au iubit părintele, i-au desăvârșit opera, nu s'au lăsat tentați de parazitismul budgetivorilor, au rămas modești muncitori în ogorul muncii naționale, au binemeritat dela patrie și neamul lor și merită să fie dată pildă demnă de imitat tuturor.

Vom căuta să spicuiim și să scoatem în evidență asemenea eminente elemente, oriunde le vom întâlni.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

FLAVIUS

